

SUDERINTA:

Transporto kompetencijų agentūros
Civilinės aviacijos administracijos
direktorius

 Alvydas Šumskas

2019 m. vasario 27 d.

TVIRTINU:

Vilniaus aeroklubo direktorė

 Dalia Vainienė

2019 m. kovą 04 d.

PALUKNIO AERODROMO SKRYDŽIŲ INSTRUKCIJA

1 SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Paluknio aerodromas priklauso Vilniaus aeroklubui.
- 1.2. Vilniaus aeroklubas administruoja aerodromą, yra atsakingas už jo priežiūrą ir tinkamumo naudojimui palaikymą.
- 1.3. Aerodromu gali naudotis ir kitos įstatymų nustatyta tvarka įregistruotos aviacijos organizacijos ar fiziniai asmenys, kurie susipažinę su Paluknio aerodromo skrydžių instrukcija, žino Lietuvos Respublikos teisės aktus bei yra sudarę su Vilniaus aeroklubu aerodromo naudotojo sutartį.
- 1.4. Skrydžiai gali būti vykdomi tik dienos metu pagal vizualiųjų skrydžių taisykles (VST). Aviacijos valdybos orlaiviai gali skraidyti ir nakties metu į/iš aviacijos valdybai priklausančią aerodromą.
- 1.5. Už orlaivio skrydžio saugą atsakingas orlaivio vadas (toliau – OV).
- 1.6. Už skrydžių organizavimą atsakingi skrydžius aerodrome vykdančių aviacinių organizacijų vadovų paskirti atsakingi asmenys, remiantis Paluknio aerodromo naudotojų sąveikos ir atsakomybės instrukcija.
- 1.7. Informacija apie Paluknio aerodromą ir ATZ yra pateikta VĮ „Oro navigacija“ Informaciniame rinkinyje vizualiems skrydžiams (AIP VFR), Vilniaus aeroklubo internetiniame puslapyje www.sklandymas.lt ir šioje Paluknio aerodromo skrydžių instrukcijoje.

2 SKYRIUS AERODROMO DUOMENYS

- 2.1. Aerodromas yra 2.5 km atstumu į pietus nuo Paluknio gyvenvietės.
- 2.2. Aerodromo adresas: Paluknio aerodromas
Sklandytuvų g. 1, Paluknio k.,
Paluknio sen., Trakų rajonas.
- 2.3. Aerodromą administruojančios įmonės adresas:
Vilniaus aeroklubas
J. Basanavičiaus g. 16, Vilnius 03224
kontaktiniai tel.: +370 633 02222
el. paštas: aeroklubas@sklandymas.lt
www.sklandymas.lt
- 2.4. Aerodromo kontrolės taško (AKT) geografinės koordinatės (WGS-84 sistema):
  - 2.4.1. 54°28'59" šiaurės platumos;
  - 2.4.2. 024°59'32" rytų ilgumos.
- 2.5. AKT aukštis virš vidutinio jūros lygio $H_{aer} = +466$ pėdos (+ 142 m).
- 2.6. Magnetinis nuokrypis +8°(2019).
- 2.7. Kilimo ir tūpimo takų magnetiniai kursai (MK), matmenys ir charakteristikos:
  - 2.7.1. MK 178°-358°; ilgis x plotis (metrais): 650 x 50; gruntas;
  - 2.7.2. MK 036°-216°, ilgis x plotis (metrais): 600 x 100; gruntas.
- 2.8. Vykdamt skrydžius sklandytuvais, gali būti paruoštas kilimo - tūpimo takas (KTT) prieš vėją kitu MK ar kitoje vietoje, panaudojant tinkamą skraidymų lauko dalį. Šiuo atveju KTT MK ir kitus matmenis nustato atsakingas už skrydžių saugą asmuo.
- 2.9. Maksimali leistina aerodrome naudojamo orlaivio masė - 5700 kg.

2.10. Gruntiniai KTT paženklinėti specialiais skydais.

2.11. Lėktuvų ir sklandytuvų gruntinė stovėjimo aikštelė yra pietinėje skraidymų lauko dalyje. Lėktuvų dirbtinės dangos stovėjimo aikštelė yra rytiniame aerodromo krašte.

2.12. Aerodromo elementų išdėstymas nurodytas aerodromo schemeje (1 priedas).

3 SKYRIUS BENDROSIOS AVIACIJOS ORLAIVIŲ IR AERODROMŲ AVIACIJOS SAUGUMO REIKALAVIMAI (AIC A004/2015)

3.1. Aerodrome stovinčių orlaivių išorines duris laikyti užrakintas.

3.2. Prie patekimo į aerodromą vietų įrengti informacinius ženklus, įspėjančius asmenis apie atsakomybę už neteisėtą patekimą į orlaivį ar orlaivio naudojimą.

3.3. Tikrinti aerodromo teritorijoje esančius orlaivius ir nustatyti, ar nėra požymių, kad į orlaivius buvo mėginta nesankcionuotai patekti, bei ar jie laikomi užrakinti; patikrinimo rezultatus fiksuoti dokumentuose.

3.4. Esant tam tikroms aplinkybėms, pavyzdžiui, vykstant renginiams netoliese ar aerodromo teritorijoje, sustiprinti aerodromo priežiūrą.

3.5. Bendradarbiauti su vietos teisėsaugos institucijomis, gaunant informaciją apie įtartinus veiksmus, kurie gali kelti grėsmę; remiantis gauta informacija vykdyti neformalų saugumo vertinimą.

4 SKYRIUS AERODROMO ORO ERDVĖ

4.1. Paluknio aerodromo oro eismo zona (toliau - ATZ) yra Vilniaus skrydžių informacijos regione, Vilniaus skrydžių informacijos paslaugų (FIS) sektoriuje.

4.2. Į Paluknio ATZ patenka Aviacijos valdybos sraigtasparnių aerodromas (AV) ir „Paluknys airpark“ (žiūrėti 1 ir 1a priedus) naudojamas kaip lauko aikštelė.

4.3. ATZ ribos:

4.3.1. vertikalios ribos nustatytos nuo žemės paviršiaus iki 1700 pėdų (518 m) pagal QNH slėgį (1234 pėdos (376 m) pagal QFE slėgį) (2 priedas);

4.3.2. horizontalios ribos: 54° 28' 25" N 025° 04' 32" E – apskritimas 3 jūrmylių (5,6 km) spindulio ratas nuo AKT (54° 28' 59" N 024° 59' 32" E) – 54° 30' 56" N 025° 03' 22" E – 54° 28' 59" N 025° 01' 59" E -54° 28' 25" N 025° 04' 32" E.

4.4. Paluknio ATZ atitinka Privalomosios radijo ryšio oro erdvės (toliau - RMZ) reikalavimams (Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, SERA. 6005, p.1a).

4.5. Pilotavimo zonos nurodytos 3 priede.

4.6. Aerodromo kliūtys (kryptis, atstumas ir aukštis AKT atžvilgiu) nurodytos aerodromo apsaugos zonos kliūčių schemeje (4 priedas).

4.7. Įėjimo/išėjimo taškai ir laukimo zonos orlaiviams į/iš aerodromo eismo zonos nurodyti 3 priede.

Iėjimo/išėjimo taškai ir laukimo zonos	Koordinatės	Nuotolis ir kryptis nuo VNO VOR	Orientyrai
Šiaurinis	54°32'16"N 024°55'39"E	D14,1 NM; R238°	Anglininkų gyvenvietė
Vakarinis	54°28'43"N 024°50'27"E	D18,4 NM; R232°	Žėronių gyvenvietė
Pietinis	54°25'22"N 024°58'15"E	D17,1 NM; R215°	Macelių gyvenvietė

5 SKYRIUS SKRYDŽIŲ VYKDYMAS

5.1. Visi skrydžiai Paluknio ATZ turi būti vykdomi pagal RMZ reikalavimus: prieš įskridimą į RMZ pilotas privalo nustatyti radijo ryšį, pranešti orlaivio šaukinį ir tipą, savo vietą, aukštį, skrydžio tikslą ir kitą skrydžių saugos svarbią informaciją (Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, SERA. 6005, p.2a).

5.2. Jei orlaivyje neįrengta radijo įranga, aerodromo RMZ naudotis leidžiama iš anksto tai suderinus su Vilniaus aeroklubo vadovu.

5.3. Aerodrome ir ATZ skraido:

- sklandytuvai, kurie į orą keliami autoišvilktuvu ir lėktuvais;
- bendrosios aviacijos lėktuvai;
- sraigtasparniai.

5.4. Skrydžiai Paluknio ATZ vykdomi pagal QFE slėgį. Atskrendantys orlaiviai nusistato aukštumą pagal QFE prieš įskridami į ATZ.

5.5. Skraidymams naudojami dešinysis arba kairysis skrydžių ratai. Priklausomai nuo vėjo krypties, skraidymų intensyvumo ir pobūdžio, skraidant sklandytuvais ir OL, skraidymo ratai organizuojami sekančiai:

5.5.1. naudojant KTT 18 ir KTT 22 – sklandytuvams kairysis, lėktuvams dešinysis ratai;

5.5.2. naudojant KTT 36 ir KTT 04 – sklandytuvams dešinysis, lėktuvams kairysis ratai.

5.6. Skrydžio aukštis ne aukščiau kaip 1700 pėdų (518 m) pagal QNH slėgį ar 1234 pėdos (376 m) pagal QFE slėgį.

5.7. Lėktuvų skrydžiai ratu vykdomi 700 pėdų (217 m) aukštyje pagal QFE. Atskirais atvejais skraidančių ratu orlaivių sutarimu, aukštis gali būti pakeistas. Minimalus saugus aerodromo skrydžių rato aukštis ne žemiau 500 pėdų (152 m) QFE arba 966 pėdų (294 m) QNH.

5.8. Sklandytuvai, vykdamys mokomuosius skrydžius, tūpia į aerodromo laukę ženklais pažymėtus vartus. Kiti sklandytuvai tūpia šalia vartų arba į kitą laisvą vietą, orlaivio vado sprendimu.

5.9. Sklandytuvai turi pirmenybę artėjant tūpti ir tūpimui prieš orlaivius turinčius variklius.

5.10. Lėktuvų atskridimas ir išskridimas iš aerodromo eismo zonos vykdomi per įėjimo/išėjimo taškus nurodytus 4.7 punkte, praeinant šiuos taškus iš dešinės pusės; atskrendantys – 1200 pėdų aukštyje, išskrendantys – 900 pėdų aukštyje pagal QFE slėgį.

5.11. Orlaiviai, įskridę į aerodromo ATZ, žemėja iki rato aukščio, netrukdydami kitiems orlaiviams įeina į artimiausią skrydžių rato posūkį ir atlieka artėjimo tūpti procedūrą pagal OL skrydžių vykdymo vadovą.

5.12. Sprendimą pakartotiniam artėjimui tūpti priima orlaivio vadas (toliau OV).

5.13. Kai aerodrome nėra galimybės saugiai tūpti, įgula turi skristi į atsarginį aerodromą arba aikštelę, pasirinktą iš oro (6 priedas).

5.14. Siekdamas užtikrinti skrydžių saugą Paluknio ATZ, motorinio OV, privalo teikti informaciją apie save skrydžių koordinatoriui (toliau – SK) ir kitoms įguloms bei imtis šių saugumo priemonių:

5.14.1. OV prieš užvesdamas orlaivio variklį ar variklius, įsitikina kad tai yra saugu ir netrukdyt kitiems orlaiviams, objektams ar žmonėms esantiems netoliese;

5.14.2. prieš riedėjimą – nurodyti savo orlaivio pradinę vietą aerodrome, riedėjimo maršrutą bei skrydžio pobūdį jei riedama į parengiamąjį;

5.14.3. prieš KTT užėmimą kilti – įsitikinti, kad planuojamas kilimas nesutrukdyt išlaikyti saugų intervalą tarp orlaivių, nurodyti parengiamąjį, prie kurios stovi OL, planuojamo skrydžio pobūdį ir tikslą;

5.14.4. prieš kilimą – nurodyti KTT magnetinį kursą ir skrydžio kryptį pakilus;

5.14.5. išskrendant iš skrydžių rato – nurodyti vietą iš kurios paliekamas skrydžio ratas, aukštį pagal QFE ir išskridimo iš rato tikslą (į zoną, maršrutą per išėjimo tašką ir pan.);

5.14.6. užėmus pilotavimo zoną pranešti zonos numerį ir darbo pradžią. Baigus darbą zonoje – pranešti ir nurodyti planuojamo įskridimo į skrydžių ratą vietą;

5.14.7. prieš įskrendant į skrydžių ratą – nurodyti skrydžių rato vietą;

5.14.8. įskrendant į skrydžių ratą, trečiame arba ketvirtame posūkyje – pranešti apie ketinimus (tūpimas, tūpimas „konvejeriu“, žemas praėjimas);

5.14.9. tūptinėje arba nutūpus nedelsiant informuoti kitus orlaivius apie savo plano tūpti visiškai sustojant pakeitimą į tūpimą „konvejeriu“ arba priimtą sprendimą nutraukti tūpimo procedūrą ir vykdyti pakartotinį artėjimą tūpti;

5.14.10. po tūpimo nedelsiant atlaisvinti taką ir informuoti apie KTT atlaisvinimą;

5.14.11. išskrendant iš ATZ priartėjus išėjimo tašką pranešti keičiamą radijo dažnį;

5.14.12. prieš įskrendant į ATZ – pranešti savo poziciją įėjimo taško atžvilgiu, aukštį ir įskridimo tikslą; jei įskrendama su tikslu kirsti ATZ – nurodoma per kokius taškus ir kokiame aukštyje bus praskrendamas ATZ;

5.14.13. kiekviename etape – apie sprendimą keisti savo prieš tai skelbtus planus, prašomos kito orlaivio informacijos, nesaugios, pavojingos ar avarinės situacijos atveju, kad būtų išvengta avarijos ar užtikrinta OL pirmenybė tūpiant.

5.15. Skrydžiai pilotavimo zonose vykdomi šiais atvejais:

5.15.1. kai orlaivis yra apskraidomas po techninės priežiūros darbų;

5.15.2. kai atliekamas pilotavimo technikos patikrinimas arba mokomieji skrydžiai;

5.15.3. užimti pilotavimo zoną galima tik jei ji yra laisva – zonoje vienu metu gali būti tik vienas lėktuvas, nebent iš anksto buvo suderinta kitaip.

5.16. Leidžiama įskristi į Paluknio ATZ tik turint veikiančią radijo stotį abipusio radijo ryšio palaikymui.

5.17. OV, norėdamas atskristi į aerodromą, privalo:

5.17.1. susipažinti su VĮ „Oro navigacija“ publikuojama oro navigacijos informacija: NOTAM, SUP, AIC;

5.17.2. susipažinti su aerodromo skrydžių instrukcija;

5.17.3. prieš įskrendant į ATZ, užmegzti ryšį Paluknio aerodromo radijo dažniu su SK arba kitais orlaiviais, esančiais aerodromo ATZ, bei gauti iš jų informaciją apie vykdomų skrydžių pobūdį;

5.17.4. jei SK nedirba, OV privalo pats vizualiai įvertinti situaciją ATZ ir tūpimo aerodrome sąlygas, klausytis radijo ryšio Paluknio aerodromo dažniu ir teikti informaciją apie save pagal 5.14 punkto reikalavimus;

5.17.5. kilus neaiškumui, kad įėjimas į aerodromo skrydžių ratą gali būti nesaugus, užimti laukimo zoną virš vieno iš įėjimo/išėjimo taškų (4.7 punktą) ir, išsiaiškinus situaciją, tęsti artėjimą tūpti.

5.18. OV, norėdamas išskristi ar skraidyti aerodrome, privalo pats vizualiai įvertinti arba gauti informaciją iš SK ar kitų orlaivių esančių ore apie:

5.18.1. aerodromo tinkamumą skrydžiams, apribojimus, aktualią informaciją;

5.18.2. naudojamus KTT ir skrydžių ratų kryptis, vėjo kryptį bei stiprumą;

5.18.3. kitus orlaivius vykdančius skrydžius aerodromo ATZ ir prieigose;

5.18.4. transporto priemones, personalą arba orlaivius, esančius manevravimo lauke;

5.18.5. ornitologinę situaciją aerodrome;

5.18.6. horizontalų matomumą, arba pats nustatyti pagal matomų objektų orientyrus, kurių nuotolis iki stebėjimo taško žinomas ir nustatytas (7 priedas);

5.18.7. įvertinti kitas faktines meteorologines sąlygas, įtakojančias skrydžių saugą.

5.19. Sraigtasparnių mokomieji skrydžiai kybojimo režime vykdomi sraigtasparnių manevravimo zonoje (1 priedas) aukštyje – iki 15 m, tik tuo atveju, jei KTT 04/22 nėra kitų dirbančių orlaivių.

5.20. Sraigtasparnių mokomieji skrydžiai su tūpimais vykdomi į apribotą aikštelę į šiaurės vakarus nuo Paluknio aerodromo: D 3 NM (5,6 km), MK 315°, aikštelės koordinatės 54°31'22"N 024°56'25"E.

6 SKYRIUS SKRYDŽIŲ ORGANIZAVIMAS IR APRŪPINIMAS

6.1. Organizuoti skrydžius Paluknio ATZ gali tik tie orlaivių naudotojai ar savininkai, kurie turi aerodromo naudotojo sutartį su Vilniaus aeroklubu.

6.2. Skrydžių organizavimas, skraidant aerodrome dviems ir daugiau organizacijų vienu metu, vykdomas vadovaujantis aerodromo naudotojų sąveikos ir atsakomybės nuostatomis.

6.3. SK skiriamas pagal CAA direktoriaus įsakymu nustatytus reikalavimus.

6.4. Visos SK funkcijos ir pareigos, nustatytos CAA direktoriaus įsakymu, įrašytos jo pareigybinėje instrukcijoje, su kuria jis turi pasirašytinai susipažinti.

6.5. Mokymo organizacijos vykdančios mokomuosius skrydžius Paluknio aerodrome, savo darbą organizuoja pagal patvirtinto Mokymo organizacijos Skrydžių vykdymo vadovo reikalavimus.

7 SKYRIUS ORO ERDVĖ IR ORO EISMO PASLAUGOS

7.1. Orlaivių įgulos, skraidančios Paluknio aerodromo oro eismo zonoje, privalo teikti informaciją apie save pagal 5.14 punkto reikalavimus.

7.2. Paluknio aerodromo šaukinys yra „PALUKNYS RADIO“, naudojamo radijo ryšio dažnis: 119.100 MHz.

7.3. Visi radijo ryšio pokalbiai yra įrašomi į skaitmeninę laikmeną ir saugomi 30 parų, o įvykus aviacijos įvykiui, saugomi iki tyrimo pabaigos.

7.4. Skrydžiai Vilniaus skrydžių informacijos regione, Vilniaus sektoriuje nuo žemės lygio iki 95 skrydžių lygio turi būti vykdomi pagal G klasės oro erdvės klasifikacijos nustatytas sąlygas ir reikalavimus (Lietuvos Respublikos Oro navigacijos informacinis rinkinys/AIP ENR 1.4 skyrius). Vilniaus skrydžių informacijos punkto šaukinys yra "VILNIAUS INFORMACIJA", radijo ryšio dažnis 123.850 MHz.

7.5. Skrydžiai Vilniaus aerodromo skrydžių valdymo rajone turi būti vykdomi pagal C klasės oro erdvės klasifikacijos nustatytas sąlygas ir reikalavimus (Lietuvos Respublikos Oro navigacijos informacinis rinkinys/AIP ENR 1.4 skyrius). Vilniaus prieigos skrydžių valdymo vadovietės šaukinys yra "VILNIUS PRIEIGA", radijo ryšio kanalas 120.705.

7.6. Jeigu skrydis planuojamas Vilniaus aerodromo skrydžių valdymo rajone arba kitoje valdomojoje oro erdvėje, orlaivio vadas turi pateikti skrydžio planą į Vilniaus Oro navigacijos informacijos žiniavietę pagal nustatytus reikalavimus.

7.7. Nustatytos formos rezervuojamos erdvės paraiškos turi būti teikiamos VĮ „Oro navigacija“ Oro eismo vadybos skyriui faksu +370 706 94 579 arba el. paštu amc@ans.lt ne vėliau kaip prieš 8 darbo dienas iki rezervuojamosios oro erdvės nustatymo. Oro eismo vadybos skyrius turi ne vėliau kaip prieš 4 dienas informuoti paraiškos teikėją apie sprendimą rezervuoti oro erdvę.

7.8. Norint vykdyti skrydžius Paluknio specialioje sklandymo zonoje (SGZ), būtina rezervuoti zoną VĮ „Oro navigacija“ Oro eismo vadybos skyriuje pagal sutarties su VĮ „Oro navigacija“ reikalavimus.

7.9. Uždarius aerodromą, pranešti apie tai Vilniaus Oro navigacijos informacijos žiniavietei - telefonu, faksu arba radijo ryšiu „VILNIUS INFORMACIJA“ dažniu 123.850 MHz.

8 SKYRIUS VEIKSMAI YPATINGOMIS SITUACIJOMIS

8.1. Orlaivio įgula turi pranešti SK, kai:

8.1.1. pablogėja meteorologinės ar susidarė kitos pavojingos skrydžiams sąlygos (valdymo, variklio, važiuoklės ar kiti orlaivio sistemų sutrikimai);

8.1.2. keičia skrydžio kryptį, aukštį, pasitraukia iš pavojingos vietos ar prarado orientaciją.

8.2. SK turi:

8.2.1. perspėti orlaivių įgulas apie pavojingus meteorologinius reiškinius aerodrome ir jo prieigose;

8.2.2. pastebėjęs orlaivio gedimo arba įgulos nepasirengimo tūpti/kilti požymius, nedelsiant pranešti apie tai orlaivio įgulai;

8.2.3. kai tūpimas Paluknio aerodrome neįmanomas, rekomenduoti įguloms skristi į atsarginius aerodromus arba tūpti į lauko aikšteles;

8.2.4. įvykus avarijai arba incidentui į įvykio vietą siųsti gelbėtojus pagal gelbėjimo darbų planą.

8.3. Susidarius avarinei situacijai ir esant būtinybei, SK arba atsakingas asmuo turi:

8.3.1. informuoti vietos priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą 112, Aeronautikos gelbėjimo koordinacinį centrą tel.: +370 706 94 587, mob. +370 610 46 024 bei savo jėgomis organizuoti gelbėjimo darbus;

8.3.2. išsiaiškinti su OV, pažeidusiu šią instrukciją, visas aplinkybes ir apie įvykį pranešti aerodromo savininkui arba naudotojui, ir skrydžius organizavusios organizacijos vadovui.

9 SKYRIUS

ORO NAVIGACIJOS INFORMACIJOS TEIKIMAS

9.1. Oro navigacijos informacijos paslaugas teikia VĮ „Oro navigacija“ Vilniaus Oro navigacijos informacijos žiniavietė, kontaktai:

Tel.: +370 706 94 694

Faks: +370 706 94 621

El. paštas briefing@ans.lt

PATAISŲ ĮRAŠAI

Pataisos Nr. Data	Taisomi puslapiai	Įtraukta (Vardas, pavardė, parašas, data)	Suderinta	Patvirtinta

Suderinta:

Aerodromų skyriaus
vadovas

[Signature]
Arūnas Stankevičius

2019-02-27

Suderinta 3 skyrių

Aviacijos saugumo skyriaus
vyriausioji specialistė

[Signature]
Jurgita Petkuvienė

2019-02-27

Suderinta:

4, 5, 6, 8 skyriai

3, 5, 6 puslapi

Skrydžių priežiūros skyriaus
vyriausioji specialistė

2019-02-27
[Signature]
Jurgita Jazdauskienė